

Když na papežský stolec usedl Pius IX., jen málokdo tušil, jaké změny s sebou tento zpočátku umírněný liberál přinese. V přehledu jeho nejvýznamnějších počinů jistě nesmíme opomenout prohlášení Panny Marie za počatou bez dědičného hříchu, svolání prvního vatikánského koncilu či pokus o obranu církve před revolučním chaosem, o čemž také svědčí jeho Sylabus omylů, který vydal roku 1864 společně s encyklikou *Quantum cura*.

Sylabus omylů je soupisem několika článků, které jmenují základní chyby v pohledu do katolické víry. Tento sylabus nebyl nikdy prohlášen za dogma, ale stal se jakýmsi varováním před špatnou interpretací učení církve. Toto varování se stalo předmětem diskuze široké společnosti a církev se od té doby velmi často stávala objektem útoků pro svůj konzervativismus a absolutní nepřijetí modernizace ve všech významech tohoto slova. Sám Pius IX. však za modernistické a nehodné přijetí považoval pouze to, co bylo v přímém rozporu s křesťanskou tradicí a Písmem Svatým. Některá prohlášení tohoto sylabu dnes již nemusí být aktuální, některá upravil druhý vatikánský koncil.

První článek pojednává o problémech panteizmu, naturalizmu a absolutního racionalizmu. Mezi základní zde sepsané myšlenky patří neexistence nejvyššího a všemohoucího Boha (je pouze součástí přírody), nezávislost člověka na Bohu, vrozená moc lidského rozumu a moc rozlišovat dobré a zlé či korespondence rozumu a pokroku, ke kterému není zapotřebí Božích zásahů. Píše se zde, že víra v Krista je proti lidskému rozumu a že jde o mýtus a Písmo Svaté je zde označeno za výmysl básníků a filozofů. Jedinou větou by se tento článek dal shrnout jako vítězství a převaha rozumu nad vírou.

Další článek pojednává o zrovnoprávnění teologie a filozofických či přírodních věd, stejně jako zrovnoprávnění víry a rozumu. Je zaměřen také na chybnost dogmat a výnosů papežské stolice, které zdržují volný pokrok.

Kritikou prochází volba rozumu pro jemu blízké a pochopitelné náboženství, odvrát od katolictví, které není to jediné, co přinese spásu člověku, protestantismus má stejnou hodnotu.

V dalším článku se píše o moci a právech církve. Práva církve náleží státu, církev by neměla existovat bez jeho povolení. Papežové i koncily a jejich usnesení nesou mnohé chyby a nejsou hodni jakékoliv moci. Církev by také neměla vlastnit žádný majetek.

Ostatní články pak pojednávají o důležitosti příslušnosti ke státu, o morálce a mravnosti, která by společně s filozofií měla být z náboženství vyčleněna, upřednostňuje se možnost rozvodu, který by neměl být záležitostí církve, ale státu a nakonec je to také dlouho řešená svoboda ve vyznání.

Mezi klíčová slova pak patří stát, církve a jejich vztah, filozofie a pravdivost víry, ale taky Pius IX. a omyly v učení.